

FOLKETINGET

Europaudvalget

Referat af 49. europaudvalgsmøde

Dato: torsdag den 16. september 2021

Tidspunkt: kl. 12.30

Sted: vær. 1-133

Til stede: Henrik Møller (S), næstformand, Jens Joel (S), Anne Sophie Callesen (RV), Karina Lorentzen Dehnhardt (SF), Søren Søndergaard (EL), Kim Valentin (V), Ulla Tørnæs (V) og Orla Østerby (UFG).

Desuden deltog: Udenrigsminister Jeppe Kofod.

Henrik Møller fungerede som formand under hele mødet.

L Punkt 1. Meddelelser ved formanden

Punktet blev behandlet for lukkede døre.

L Punkt 2. Kommende udvalgsrejser

EUU alm. del (19) – bilag 813 (udkast til rejseplan)

Punktet blev behandlet for lukkede døre.

Punkt 3. Modtagelse af deputation fra Welcon vedr. ulovlig konkurrence fra kinesiske vindmølleproducenter

Welcon
Administrerende direktør Jens Pedersen

Jens Pedersen: Vi producerer ståltårne til vindmøller, og vi er ca. 600 medarbejdere på vores fabrik.

EU konstaterede i 2016, at kinesiske stålproducenter får statsstøtte og derved kan dumpe priserne på stålmaterialer – i vores tilfælde stålplader, som bliver brugt til at lave vindmølletårne.

Derfor indførte Europa-Kommissionen i 2016 en told på indførsel af stålplader fra Kina til Europa. Problemet med det er, at den told kun dækker stålpladerne. Den dækker ikke, når de samme stålplader bliver lavet til vindmølletårne, som vi producerer.

I stedet for at sælge stålplader til Europa begyndte Kina at producere færdige tårne, som blev importeret til Europa uden told. Det har givet os en markant forringelse af vores konkurrenceevne, i og med at vi skal konkurrere mod en statssubsidieret produktion af de samme produkter, som vi laver.

Vi gik i 2020 sammen i European Wind Tower Association for at indgive en klage til Kommissionen for at få pålagt told på kinesiske statssubsidierede vindmølletårne. I Danmark er der to firmaer tilbage, som producerer tårne til vindmøller – Welcon og firmaet Valmont SM i Røddekro, som også har ca. 600 medarbejdere på deres matrikel.

Europa-Kommissionen har indledt en antidumpingundersøgelse, som vi forventer en afgørelse på senere på året. Vi regner med, at Europa-Kommissionen kommer frem til, at der bliver givet subsidier fra Kina. Herefter skal det besluttes, hvad der skal gøres for at beskytte den europæiske produktion.

Vi har brug for, at der indføres told på tårne, der importeres til Europa, for vi kan ikke konkurrere mod en statsstøttet kinesisk produktion. Hele den europæiske vindmølletårnindustri er i fare, hvis der ikke indføres en told. Vi lider i forvejen ret kraftigt i branchen som helhed. Men der er også mange andre aspekter, bl.a.:

- Den grønne omstilling og kritisk grøn infrastruktur. Vi bliver mere og mere afhængige af Kina. I stedet for at lave vores egne produkter selv er vi nødt til at importere varer fra Kina, som vi skal bruge til at producere den grønne strøm med.
- Forurening. Det er meget mere forurenende at producere varer i Kina end i Europa. Vi regner med, at det udleder cirka syv gange så meget CO₂ at producere et ståltårn i Kina i forhold til Europa.
- Fragten. At tårnet skal transporteres til Europa er en enorm faktor, fordi den grønne industri jo ikke burde forurene, hvis vi kan undgå det.

EU skal snart bruge flere tusind milliarder på en genopretningsplan. Planen indeholder også et stort grønt element og skulle gerne være med til at skabe vækst og jobs for europæiske borgere. Hvis de europæiske borgers penge bruges på varer fra Kina, skaber vi jo bare jobs og vækst i Kina i stedet for i EU.

Der er 1.200 arbejdspladser i landdistrikterne på spil – 600 hos os og 600 hos Valmont SM i Rødekro. Derudover har branchen et enormt potentiale for fremtidig vækst, som vi vil gå glip af, hvis ikke vi kan klare skærene.

Vi skal selvfølgelig også passe på hele underleverandørkæden til vindmølleindustrien, som jo er kritisk infrastruktur. Vi skal også fremadrettet passe på energiforsyningen.

Hvad skal der gøres? Det er simpelt: Reglerne skal overholdes, og derfor skal vi have stoppet den ulovlige prisdumping. Vi ønsker politisk handling for at sikre danske virksomheder og arbejdspladser, og hvis vi venter for længe, er det for sent for os. En europæisk antidumpingtold skal være tilpas effektiv til at sikre fair konkurrence. Vi ønsker bare at konkurrere på lige vilkår.

Jeg har taget et billede med af solceller, som et godt eksempel på, hvor galt det kan gå. Vi havde tidligere en industri i Europa, der producerede solceller og solpaneler. Den har vi ikke mere, den er blevet udkonkurreret og er i dag domineret af Kina. De brugte også statsubsidiering i den branche, som de gør nu inden for vindbranchen. Det ønsker vi at få stoppet.

Kim Valentin: Det er en meget uheldig situation at være i. Det har vores største bevågenhed hos Venstre. Det er fuldstændig uacceptabelt, hvis en kinesisk virksomhed udkonkurrerer en europæisk virksomhed ved at omgå reglerne. Derfor må vi arbejde hurtigt på at få lukket de huller, der måtte være.

Det afgørende er, at vi får en klar melding fra EU, før vi tager stilling. Jeg håber, at I vil holde os orienterede om sagen.

Karina Lorentzen Dehnhardt: Jeg har forsøgt at få et svar fra erhvervsministeren om, hvorvidt man vil bakke indstillingen i Kommissionen op, men svaret er ikke entydigt. Jeg synes personligt, at vi skal bakke op. Men har I nogen bud på, hvorfor der bliver nølet lidt fra dansk side med at tage stilling og hjælpe danske virksomheder i en lidt unfair konkurrencesituation?

Ulla Tørnæs: Jeg ville have stillet nøjagtig det samme spørgsmål som Karina Lorentzen Dehnhardt.

Er du bekendt med andre typer af produkter, som er i en tilsvarende situation? Er der andre – f.eks. skibsværfter – som Kommissionen er nødt til at involvere i sagen?

Søren Søndergaard: Det er Enhedslistens indstilling, at regeringen skal være meget aktive på dette i EU. Det er jo EU, der har enekompetencen.

Men jeg har to konkrete spørgsmål. Hvor eksporterer I til? Og hvor køber I jeres stål?

Jens Pedersen: Til Karina Lorentzen Dehnhardt: Jeg kan ikke svare på, hvorfor der sløses med en dansk holdning til det. Jeg synes, at sagen er meget entydig. EU har konstateret, at Kina statsubsidierer stålpladerne, som udgør ca. 40 pct. af et vindmølletårn – så er der også statsubsidier i vindmølletårnene.

Til Ulla Tørnæs: Problematikken gælder nok alle produkter lavet af stålplader, som er vores råprodukt. Der er allerede pålagt 50 pct. told på bl.a. stålfølge, der importeres til EU. Problemet for brancherne ved at åbne en sag i EU er, at vi skal samle en stor del af markedet – jeg tror, det er 35 pct. af producenterne, som skal gå sammen. Og det kan være svært at samle alle dem, som til daglig er ens konkurrenter, for at indgive en sag til Europa-Kommissionen om at indføre told. Så jeg tror ikke, mange brancher gør det. Men mange andremå bruge stålpladerne, som vi gør, og må være i samme situation som os.

Til Søren Søndergaard: Vi eksporterer til Storbritannien, Tyskland, Holland og Belgien. Vi sælger også i Danmark.

Punkt 4. Rådsmøde nr. 3812 (almindelige anliggender) den 21. september 2021

EUU alm. del (20) – bilag 784 (kommenteret dagsorden)

Udenrigsministeren forelagde alle punkter til orientering.

1. Præsentation af det slovenske formandskabs prioriteter

– *Præsentation*

Rådsmøde 3812 – bilag 1 (samlenotat side 2)

EU-note (20) – E 40 (EU-Nyt: Det slovenske EU-formandskabs prioriteter)

Udenrigsministeren: På rådsmødet forventer jeg, at formandskabet kort vil præsentere sine fire hovedprioriteter, som udgør pejlemærkerne for Rådets arbejde frem mod årsskiftet.

Blandt de fire prioriteter vil jeg fremhæve styrkelse af EU's modstandsdygtighed og krisehåndtering. Her ventes fokus ikke alene at være på sundhed og økonomisk genopretning i lyset af covid-19, men også mere bredt på EU's strategiske autonomi i forhold til eksempelvis energiforsyning, globale forsyningskæder og cybersikkerhed.

Et andet punkt er retsstatsområdet. Her hæfter jeg mig særligt ved formandskabets tilkendegivelser om, at man vil fortsætte den årlige retsstatsdialog og artikel 7-procedurene mod Polen og Ungarn.

Det helt centrale punkt for formandskabet vil dog være Vestbalkan under overskriften »Et troværdigt og sikkert EU, der er i stand til at sikre sikkerhed og stabilitet i sit nabolag«. Jeg forventer derfor, at EU's udvidelsespolitik og navnlig situationen på Vestbalkan vil få en del opmærksomhed i efteråret med blandt andet EU-Vestbalkan-topmødet den 6. oktober.

Jeg har i øvrigt selv for nylig besøgt Serbien, Nordmakedonien og Albanien, hvor jeg mødtes med både udenrigsministre, præsidenter og premierministre. Alle tre lande udtrykte respekt for den strenge, men fair tilgang til udvidelsen. Samtidig var der også frustration at spore over den hidtidige udvidelsesproces.

Det er vigtigt at understrege, at prioriteterne allerede er vedtaget. Derfor er der også primært tale om en orientering fra formandskabets side. Og jeg forventer ikke nogen større drøftelse af punktet på rådsmødet.

Søren Søndergaard: Man kan ikke lade være med at lægge mærke til formuleringen om den europæiske levevis, som åbenbart skal fremlægges for at styrke det gensidige kendskab til medlemslandenes forfatningsmæssige og kulturelle ligheder og forskelligheder. Der er i hvert fald nogle forskelle – nogle er acceptable, andre er fuldstændig uacceptable, f.eks. hvad angår Polen og Ungarn. Der har også været en del diskussion om retsstatssituationen i Slovenien. Hvad mener ministeren om det problem?

Udenrigsministeren: Europæisk levevis er et udtryk, der går igen i en række tekster. Det er afgørende for Danmark at forpligte formandskabslandet til at overholde retsstatsprincipperne og værdierne i EU-samarbejdet. Derfor er jeg også tilfreds med, at formandskabet har tilkendegivet, at man vil fortsætte retsstatsdialogen i Rådet samt artikel 7-procedurene imod Polen

og Ungarn. Det er vigtige processer, som kører uafhængigt af formandskabsprioriteterne, men det er også vigtigt, at formandskabet træder ind i den kamp.

2. Forberedelse af Det Europæiske Råd den 21. – 22. oktober 2021

– *Præsentation/ Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3812 – bilag 1 (samlenotat side 4)

Udenrigsministeren: Hovedemnet på Det Europæiske Råd er endnu ikke fastlagt, og dagsordenen er fortsat under overvejelse. På nuværende tidspunkt er der lagt op til en statusdrøftelse af covid-19, der senest blev drøftet på Det Europæiske Råd den 24.-25. juni 2021.

Derudover vil der være en drøftelse af digitalisering, som senest blev drøftet på den uformelle videokonference for stats- og regeringscheferne den 25. marts 2021.

Der er blevet lagt en række spor ud, som Det Europæiske Råd nu ventes at give fornyet politisk opmærksomhed. Det gælder bl.a. de igangværende forhandlinger af en række centrale digitale retsakter, herunder forordningen om digitale tjenester, forordningen om digitale markeder og forordningen om kunstig intelligens. Det Europæiske Råd ventes ligeledes at drøfte de digitale målsætninger for 2030, som blev præsenteret i Kommissionens digitale kompas.

Et andet vigtigt emne vil være forberedelse af ASEM-topmødet, der finder sted den 25.-26. november 2021, samt forberedelse af Det Østlige Partnerskab-topmøde, der finder sted den 15. december 2021.

Det forventes, at Rådet for almindelige anliggender vil tage den kommende dagsorden til efterretning. Den egentlige substansdrøftelse af emnerne og udkast til konklusioner for mødet i Det Europæiske Råd vil først finde sted på rådsmødet for almindelige anliggender den 19. oktober 2021.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

3. Covid-19-koordination

– *Status/ Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3812 – bilag 1 (samlenotat side 6)

Udenrigsministeren: Det slovenske formandskab har sat covid-19-koordination på dagsordenen for rådsmødet. Jeg forventer, at fokus for drøftelserne primært vil være på tre forhold.

For det første forventer jeg, at vi vil gøre status for sundhedssituationen og vaccineudrulningen i medlemslandene. På vaccinefronten har vi gjort store fremskridt hen over sommeren. Der er i EU indkøbt og udrullet vacciner nok til at vaccinere alle. Produktionskapaciteten er ligeledes øget, og vi er bedre stillet nu, end hvad udsigten var for bare et halvt år siden. EU har også overhalet USA, der ellers lå foran længe, hvad angår andelen af færdigvaccinerede. Over 70 pct. af alle voksne EU-borgere er nu færdigvaccinerede, og Danmark er blandt de medlemslande med den absolut højeste andel af færdigvaccinerede borgere.

Den høje vaccinetilslutning har i Danmark været afgørende for, at vi i sidste uge kunne afskaffe kategoriseringen af covid-19 som en samfundskritisk sygdom og ophæve alle tilbageværende nationale restriktioner.

Det er dog bekymrende, at flere medlemslande fortsat har en lav vaccinationstilslutning sammenlignet med Danmark. Visse befolkningsgrupper har ligeledes en lavere vaccinedækning end gennemsnittet. Samtidig kan nye virusvarianter hurtigt sprede sig og true den positive udvikling.

Vi skal derfor fortsat holde et vågent øje med epidemien, overvåge sundhedssituationen nationalt og internationalt samt være forberedte på at reagere, når vi går efteråret i møde. I oktober skal der tages stilling til restriktioner på rejseområdet med partierne.

For det andet forventer jeg, at vi vil drøfte mobilitet og rejserestriktioner. Det europæiske coronapas – det såkaldte digitale covidcertifikat – har hen over sommeren gjort det lettere for mange at rejse internt i EU. Flere tredjelande er efterfølgende blevet tilsluttet ordningen. Nu hvor over 70 pct. af alle voksne EU-borgere er færdigvaccinerede, er det også en kærkommen lejlighed til at genbesøge rådshenstillingerne om rejserestriktionerne ved de indre og ydre grænser. Fra dansk side hilser vi det velkommen, at det slovenske formandskab nu tager hul på det arbejde.

Til sidst forventer jeg, at vi vil gøre status over vaccinedonationer til tredjelande. Vi vil fra dansk side understrege vigtigheden af, at EU lever op til målsætningerne om donation af vacciner til tredjelande. Vaccinedeling er et vigtigt værktøj til at hjælpe vores partnere med at få afsluttet epidemien i deres lande. Det er ikke kun et spørgsmål om solidaritet og vores fælles sundhed. Det er også et spørgsmål om at vise vores partnere, at de kan regne med os, når krisen rammer. Vi har fra dansk side meddelt, at vi vil donere mindst 3 millioner vaccinedoser inden udgangen af 2021. Vi er allerede godt i gang med leverancerne, herunder gennem COVAX.

Anne Sophie Callesen: Man vil først gøre status over situationen, så over mobilitet og til sidst vaccinedonationer til tredjelande. Jeg håber, at rækkefølgen bliver omvendt. Det må være topprioritet at udrulle vacciner i resten af verden, så vi ikke er nødt til at indføre rejserestriktioner i øget omfang igen. Kommissionens tidsfrist for at uddele flere vacciner til tredjelande er midten af 2022. Det

synes jeg er en uhyggelig lang tidsfrist, når man tænker på, hvordan virus i mellemtiden kan mutere på mange interessante og ubehagelige måder. Vi bør agere hurtigere – både for at støtte udviklingslandene, men faktisk også for at pleje vores egne interesser.

Søren Søndergaard: Der har tilsyneladende været en fejl i coronapasset, så den første vaccination blev fjernet, når det tredje stik blev registreret. Er den fejl rettet? Det vil være relativt katastrofalt, hvis folk med tre vaccinationer ikke kan fremvise et gyldigt coronapas.

Den 10. september 2021 kom Læger uden grænser med kras kritik af EU for at sætte sig imod produktion af vacciner ved hjælp af TRIPS-waiveren. Hvad er ministerens kommentar til det?

Udenrigsministeren: Til Anne Sophie Callesen: Jeg er enig i, at det er sindssygt vigtigt at få udrullet vacciner i resten af verden – parallelt med alt, hvad vi gør herhjemme. Jeg ser ikke disse spor som prioriterede, men som parallelle. Vi har leveret lige så mange vacciner til verden, som vi selv har brugt i Europa. Så vidt jeg ved, har EU samlet set forpligtet sig til at donere over 200 millioner doser, størstedelen igennem COVAX, og leverancerne er i gang. EU har i år eksporteret over 600 millioner vaccinedoser ud af EU til over 50 forskellige lande. Vi vil fra dansk side donere mindst 3 millioner doser i løbet af i år. Selvom vi er godt på vej med vaccinationer i Europa, er vi først ude af sundhedskrisen, når resten af verden har fået adgang til vacciner. Så jeg tror, vi deler holdning på dette punkt.

Til Søren Søndergaard om fejl i coronapasset: Jeg er nødt til at henvise til sundhedsministeren, da jeg ikke er nede i detaljerne. Men selvfølgelig skal det fungere ordentligt.

Og så er der diskussionen om produktion af vacciner. Vi ønsker også at få produceret og udrullet så mange vacciner som muligt. Men vaccineproduktion er meget mere kompliceret end blot at have en licens – det handler også om adgang til ingredienser, produktionsfaciliteter og knowhow. Regeringen er meget åbne over for at afsøge veje, der kan lede til øget produktion, men jeg tror ikke, at TRIPS-waiveren er løsningen på alle problemerne.

Anne Sophie Callesen: Jeg er glad for, at ministeren er enig, men jeg fik ikke helt svar på mit spørgsmål. Mener ministeren at Kommissionens mål om at donere 200 millioner doser inden midten af 2022 er ambitiøst nok?

Ministeren mener, at der er tale om parallelle spor. Men i går meldte Kommissionen jo ud, at vaccineudrulning i resten af verden er første og vigtigste prioritet. Hidtil har vi prioriteret at vaccinere egne borgere først. Nu er rejserestriktionerne fjernet, både inden for Europa og i resten af verden. Vi skal selvfølgelig fortsætte med at monitorere medlemslandene, men det vil være klogt at prioritere vacciner til resten af verden nu, inden vi begynder at give tredje boosterstik til alle grupper.

Søren Søndergaard: Vi bliver ikke rigtig enige om det med TRIPS-waiveren. EU's donerede vacciner udgør jo en meget lille andel, i forhold til hvor mange vacciner der er behov for. Det problem kan nok kun løses, hvis der kommer gang i en yderligere produktion.

Det er muligt, at det er sundhedsministeren, der skal forholde sig til spørgsmålet om EU-coronapasset. Men rejserestriktioner er på programmet, og en væsentlig del af afviklingen af rejserestriktioner i EU har jo været eksistensen af et coronapas. Vil ministeren tage det op på mødet?

Ulla Tørnæs: Satser regeringen stadigvæk på at udvikle vacciner i samarbejde med Israel og Østrig? Hvad er der kommet ud af initiativet nu her 8-9 måneder efter rejsen til Israel?

Udenrigsministeren: Til Anne Sophie Callesen: EU donerer så snart, vaccinedoserne bliver leveret. Man kan ikke donere dem, før man har doserne.

Til Søren Søndergaard: Vi er fuldstændig enige om, at der er behov for yderligere vaccineproduktion, og vi gør alt, hvad vi kan, for at øge den, men i regeringens optik er TRIPS-waiveren ikke den mest effektive måde at opnå målet på.

Hvis der er en fejl i vores coronapas, bliver den rettet i næste uge.

Til Ulla Tørnæs: Diskussionen om samarbejdet mellem Israel, Østrig og Danmark er ikke på dagsordenen for rådsmødet.

Anne Sophie Callesen: Det er klart, at vaccinerne skal være produceret, før de kan blive delt. Jeg efterlyser noget af den utålmodighed, regeringen havde, da det kom til at vaccinere danskere. Hvis vi stadig manglede mange vacciner til vores egne befolkninger i Europa, ville de færreste være tilfredse med, at doserne først ville ankomme midt i 2022. Radikale Venstre opfordrer på det kraftigste til at prioritere uddelingen af vacciner til resten af verden højere – både af principielle og moralske grunde, men også fordi det er i vores egen interesse.

Udenrigsministeren: Regeringen er vanvittigt utålmodig efter at få rullet vacciner ud – ikke bare herhjemme, men i hele verden. Mit indtryk er, at den utålmodighed deles af både Kommissionen og mange andre medlemslande. Danmark vil donere 3 millioner vaccinedoser. Jeg kan simpelthen ikke se, at vi har en konflikt her, vi deler fuldstændigt det samme ønske og den samme utålmodighed.

4. EU/UK-relationer

– *Status*

KOM (2020) 0856, KOM (2020) 0855 og KOM (2021) 0411

Rådsmøde 3812 – bilag 1 (sammenotat side 9)

EUU alm. del (20) – bilag 207 (notat af 29/12-20 vedr. aftalen mellem EU og Storbritannien)

KOM (2021) 0411 – bilag 1 (udvalgsmødereferat side 640 FO, forhandlingsoplæg forelagt 6/2-20)

EUU alm. del (19) – bilag 428 (grund- og nærhedsnotat vedr. forhandlinger om aftale mellem EU og UK om Gibraltar)

Udenrigsministeren: I Storbritannien oplever man fortsat en række udfordringer efter udtrædelsen af EU's indre marked og toldunion. Det drejer sig bl.a. om eksportforsinkelser på fødevarerområdet, højere transportomkostninger og priser samt stor mangel på arbejdskraft. Dertil kommer, at der periodevis opstår forsinkelser i vareleverancer, som også kan mærkes direkte i dele af den britiske detailhandel.

Forholdet mellem EU og Storbritannien har desværre fortsat været præget af konflikter. Det vedrører ikke mindst udmøntningen af Nordirlands-protokollen, der er helt central for den nordirske fredsaf tale og for beskyttelsen af EU's indre marked, som Nordirland jo fortsat er knyttet til.

Som bekendt forlængede Storbritannien på egen hånd i marts måned en række overgangsordninger for bl.a. fødevarerimport til Nordirland, hvilket Kommissionen reagerede på ved at indlede en traktatkrænkelssesag.

Efterfølgende er dialogen mellem EU og Storbritannien blevet intensiveret. Og Kommissionen har bl.a. fremsat en række forslag til konkrete løsninger og accepteret forlængelser af overgangsordninger. Forslagene er dog indtil videre blevet afvist af Storbritannien som utilstrækkelige.

Den 21. juli 2021 fremlagde Storbritannien et samlet udspil med ønsker til Nordirlandsprotokollen, som lægger op til meget væsentlige ændringer og dermed reelt en genforhandling af protokollen. Storbritannien foreslår bl.a. en betydelig begrænsning af varekontrol, større ligestilling af EU's og britisk regulering samt udfasning af EU-Domstolen som retsinstant for protokollen.

Senest har Storbritannien efter dialog med Kommission desuden forlænget alle overgangsperioder, der stod til udløb, indtil der er fundet løsninger på de britiske udfordringer med at implementere protokollen.

EU har accepteret, at overgangsordningerne forlænges for at sikre mere tid til at finde fælles løsninger. Men vel at mærke inden for protokollens rammer. EU har dermed klart afvist en egentlig genforhandling af protokollen. Samlet set kan det – som tingene står nu – ikke udelukkes, at sagen eventuelt bliver optrappet hen over efteråret.

På rådsmødet vil vi fra dansk side støtte fuld implementering af Nordirlandsprotokollen. Det er afgørende for at undgå en hård grænse på den irske ø og for at sikre det indre marked.

I dialogen med Storbritannien bør vi – hvor det er muligt – udvise åbenhed over for praktiske løsninger på konkrete udfordringer inden for de givne rammer. Men – og det vil jeg gerne understrege her – grundlaget må naturligvis være, at begge parter udviser god tro og loyal efterlevelse af indgåede aftaler og forpligtelser.

Endelig vil jeg gerne fremhæve, at vi fra dansk side støtter EU-forhandlinger med Storbritannien om fremtidig regulering af vare- og personbevægelser mellem EU og Gibraltar. Det følger naturligt af, at Gibraltar ikke er omfattet af handels- og samarbejdsaftalen. Derfor er der behov for en særskilt aftale.

Jeg har den 24. august 2021 oversendt et grund- og nærhedsnotat til udvalget om sagen. Emnet er ikke på dagsordenen for rådsmødet, men Kommissionens forhandlingsmandat ventes godkendt af Rådet i løbet af efteråret.

Søren Søndergaard: EU er – med rette – bange for, at varer, som vi ikke accepterer i EU, vil kunne blive sendt ind på vores marked via Storbritannien. Er der nogen som helst tegn på, at det sker?

Ulla Tørnæs: Jeg har et spørgsmål til fri bevægelighed. Jeg er i løbet af sommeren blevet præsenteret for briter, som ønskede at tage imod jobtilbud i Danmark, men som løb panden imod en mur, fordi Storbritannien lige pludselig bliver betragtet som et tredjeland. Jeg ved, at der er lagt op til andre drøftelser på rådsmødet, men er det noget, der på nogen måde fylder?

Udenrigsministeren: Søren Søndergaard spørger til konflikten i forbindelse med Nordirlandsprotokollen, og hvad problemet er. Man har fra britisk side ikke etableret rammerne for den nødvendige kontrol med varehandel. Der er både tale om forsinkelser, manglende implementeringer og bevidste afvigelser fra aftalen. Kommissionen har forsøgt at bevare en konstruktiv dialog med Storbritannien for at finde løsninger inden for protokollen. Uden ordentlig kontrol med varehandel er der risiko for, at varer og underleverancer fra tredjelands vil kunne true lige konkurrencevilkår og varesikkerheden i EU's indre marked. Dertil kommer et potentielt tab i EU-toldprovenu. Man kan ikke tolerere den slags risici fra EU's side.

Til Ulla Tørnæs: Storbritannien har jo valgt at blive et tredjeland. Det er ikke et ønske, vi har – tværtimod ville vi helst have dem som medlem af EU. Selvfølgelig skal vi prøve at håndtere konsekvenserne bedst muligt, det er også i dansk interesse. Men specielt fri bevægelig arbejdskraft var et kernepunkt i brexit.

Søren Søndergaard: EU har stillet krav om, at Storbritannien skal implementere EU's veterinærregler. Det er jo sådan set et meget fornuftigt krav. Spørgsmålet er, hvor brændende en platform det er. Så længe Storbritannien ikke ændrer deres veterinærregler fra før brexit, og EU ikke indfører bedre regler, er problemet vel begrænset. Jeg vil gerne vide, om det er et presserende problem, eller om det bliver gjort presserende. Måske har jeg misforstået det fuldstændigt.

Ulla Tørnæs: Mit spørgsmål om den frie bevægelighed bunder nok mest af alt i min personlige frustration over brexit. Men med den store mangel på kvalificeret arbejdskraft må der være nogle lavtstående frugter for Danmark. Det vil jeg opfordre ministeren til at dele med sine ministerkollegaer herhjemme, al den stund det jo ikke er et stort tema på europæisk niveau.

Udenrigsministeren: Til Søren Søndergaard: Nordirlandsprotokollen er en aftale mellem Storbritannien og EU, og briterne gav udtryk for at være meget tilfredse med aftalen. Derfor er det helt naturligt at finde pragmatiske løsninger inden for protokollens rammer. Kommissionen gør et stort arbejde for at finde løsninger, men briterne har ikke været tilstrækkeligt engagerede i at implementere protokollen. Det giver nogle udfordringer. Regeringen vil gøre, hvad vi kan for at støtte Kommissionen i at finde pragmatiske løsninger inden for rammerne af den aftale, der er indgået mellem de to parter. Det er kun helt rimeligt.

Til Ulla Tørnæs: Jeg kan godt forstå frustrationen vedrørende fri bevægelighed og vores behov for arbejdskraft.

5. Lovgivningsmæssig programmering

– *Præsentation/ Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3812 – bilag 1 (samlenotat side 13)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

6. Konferencen om Europas fremtid

– *Orientering fra formandskabet/ Politisk drøftelse*

KOM (2020) 0027

Rådsmøde 3812 – bilag 1 (sammenotat side 15)

EUU alm. del (20) – bilag 553 (henvendelse af 18/5-21 fra Teknologisk Institut vedr. forslag om borgerpanel)

KOM (2020) 0027 – bilag 6 (forretningsorden for Konferencen om Europas fremtid)

KOM (2020) 0027 – bilag 5 (brev fra EEU til udenrigsministeren vedr. nationale parlamenters rolle)

KOM (2020) 0027 – bilag 4 (non-paper vedr. konferencen om Europas fremtid)

KOM (2020) 0027 – bilag 3 (svar fra DER-formanden vedr. nationale parlamenters rolle)

EUU alm. del (20) – bilag 341 (brev fra en række EEU-formænd vedr. nationale parlamenters deltagelse i konferencen om Europas fremtid)

KOM (2020) 0027 - svar på spm. 1 om, hvad regeringen gør for at leve op til folketingsvedtagelse V61 (samling 2019-20) om EU's fremtid, fra udenrigsministeren

Udenrigsministeren: Jeg forventer, at formandskabet vil give en orientering om den seneste udvikling. Det er også muligt, at der vil være en drøftelse af rammerne for de tematiske arbejdsgrupper, som skal understøtte drøftelserne på plenarforsamlingen.

Som I ved, ligger der nu en kalender for afviklingen af både plenarforsamlinger og de europæiske borgerpaneler. Det indebærer, at der fra oktober til marts vil blive afholdt 4-5 plenarforsamlinger.

Samtidig pågår der et arbejde for at etablere et antal tematiske arbejdsgrupper bestående af et repræsentativt udsnit af plenarforsamlingen. Det skal muliggøre forberedende drøftelser af de enkelte temaer forud for plenardrøftelserne.

Konkret lægges der op til at etablere en arbejdsgruppe for hvert af de 9 hovedtemaer for konferencen. Der er endnu ikke taget stilling til, hvem der skal sidde i hvilke arbejdsgrupper. Men udgangspunktet vil være en repræsentativ sammensætning, der afspejler balancen mellem medlemmerne af plenarforsamlingen.

Jeg forstår, at bestyrelsen endnu ikke har truffet beslutning om de nærmere rammer for arbejdsgrupperne. Jeg regner dog med, at en beslutning vil være lige på trapperne.

Som jeg efterhånden har nævnt nogle gange før her i Europaudvalget, er det helt centralt, at konferencen også giver grundlag for en god EU-debat herhjemme. Det handler jo netop om, at vi bliver klogere på, hvad borgerne ønsker af EU.

Det er derfor meget glædeligt, at der herhjemme har været endog meget stor interesse for den støttepulje til den danske debat, som Europa-Nævnet har udbudt. Jeg forstår, at puljen har kunnet uddele støtte, som muliggør ikke færre end 188 debatarrangementer om Europas fremtid fordelt

over hele landet. Det er virkelig positivt. Og jeg glæder mig meget til i den kommende tid at skulle drøfte europapolitik med danskerne. Jeg håber selvfølgelig også, at udvalgets medlemmer deltager aktivt i debatarrangementerne. Det er noget, vi alle sammen kan se frem til.

Søren Søndergaard: Er det ikke at gøre grin med borgerne, at man stiller en færdig konklusion i udsigt allerede til maj?

Udenrigsministeren: Det er stadig planen, at konklusionen skal være klar på Europadagen den 9. maj 2021. Jeg er meget positivt overrasket over interessen for at debattere EU i Danmark. Jeg ved ikke, om vi bliver færdige til maj, men det er i hvert fald stadigvæk planen.

7. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

8. Siden sidst

a) Orientering om rådskonklusioner om Afghanistan

Udenrigsministeren: Forud for FN's generalforsamling i næste uge forventes rådskonklusioner om Afghanistan vedtaget. Rådskonklusionerne er en opfølgning på drøftelserne ved det uformelle EU-udenrigsministermøde i Slovenien den 2-3. september 2021.

Rådskonklusionerne stemmer overens med de pejlemærker, som regeringen tidligere har udmeldt. Der opsættes med rådskonklusionerne en række forventninger til Taliban, der skal være styrende for det fremtidige engagement:

1. Afghanistan skal ikke blive et fristed for international terrorisme igen
2. Respekt for grundlæggende menneskerettigheder og særligt kvinders rettigheder
3. En inklusiv og repræsentativ regering
4. Uhindret adgang for humanitær nødhjælp
5. Fri passage for dem, der måtte ønske at forlade Afghanistan.

Desuden vil EU tage initiativ til en regional politisk samarbejdsplatform med Afghanistans nabolande. Her vil der være særligt fokus på indsatser i forhold til terror, migration og organiseret kriminalitet.

EU's tilgang til Afghanistan og nabolandene vil være genstand for mange drøftelser den kommende tid, herunder på næste rådsmøde i oktober 2021. Imidlertid er det positivt, at EU for det første gør sine forventninger til Taliban lysende klare, og at vi for det andet sætter tidligt ind i nabolandene for at afbøde konsekvenserne af den negative udvikling i Afghanistan.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

Mødet sluttede kl. 13.54